

[illegible]

3 Jordvern

Vedlegg:

Temakart:	3 LANDBRUK-A3-L

3 Jordvern

Jordvern handler om å sikre dagens befolkning samt våre etterkommere muligheten til å dyrke egen mat på egen jord. Norge har lite jordbruksareal sammenlignet med mange andre land. For å sikre matproduksjonen er det derfor viktig med et sterkt jordvern, kombinert med bedre utnyttelse av tilgjengelige jordbruksarealer. (Regjeringen.no 2017)

Jordvern er omtalt i Kommuneplanen sin samfunnsdel for Averøy kommune, hvor det er anbefalt at det blir lagt inn hensynssone for Landbruk i kommuneplanen sin arealdel. Dette er fulgt opp i ny kommuneplanens arealdel vedtatt 17.01.2017 hvor det er lagt inn hensynssone Landbruk på viktige områder for landbruk. Det er ikke hensynsone for landbruk innenfor planområdet.

2. 6. 5 Jordvern

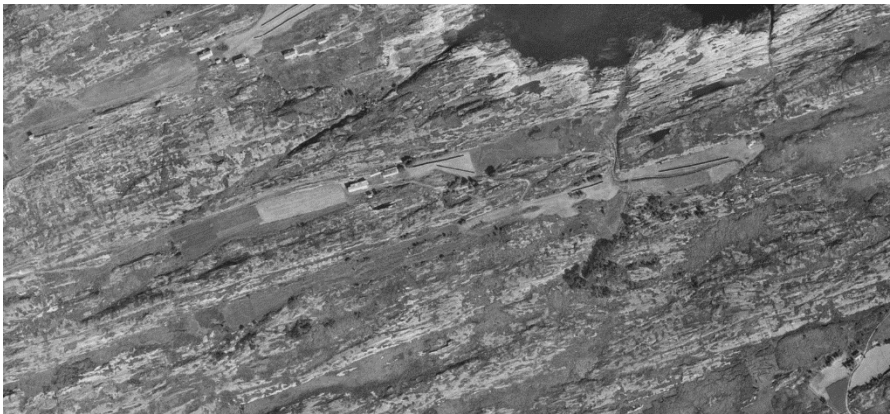
I Averøy er det registrert totalt 22 390 dekar jordbruksareal; av dette er 18 250 dekar i bruk til jordbruksproduksjon. Jordbruksareal er en avgrenset og ikke-fornybar ressurs som må forvaltes i et langsiktig perspektiv, som grunnlag for matproduksjon i framtida. Jordbruksarealer er dessuten et viktig element i kulturlandskapet og gir grunnlag for stort biologisk mangfold. I årene 2009 – 2013 godkjente Averøy kommune omdisponering av 107 dekar dyrka jord og 43 dekar dyrkbar jord. Vel 40 % av dette ble omdisponert til boligformål, resten til veiformål og andre 38 utbyggingstiltak. I tillegg til direkte nedbygging vil fragmentering og oppdeling av jordbruksområdene gjøre jorda mindre egnet for drift, slik at faren for at den går ut av drift øker. Det er viktig at jordvern hensyn blir tatt med i planarbeidet. I dag er ikke hensynssoner for jordbruk vist i kommuneplanen. Dette svekker vernet i de mest verdifulle jordbruksområdene i kommunen. I planprogrammet blir det anbefalt at hensynssoner for jordbruk innarbeides i kommuneplanen og får et strengere vern enn de generelle LNF-områder.

(Averøy 2027 – kommuneplan 2015 – 2027 Samfunnsdelen)

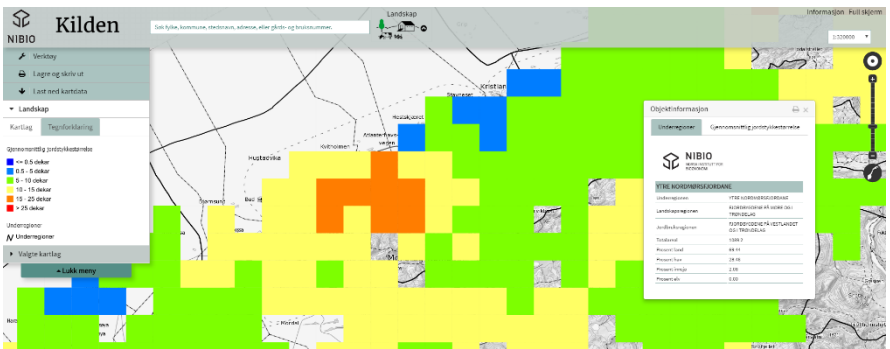
Hensynssone H510 – hensyn til landbruk

I områder angitt som hensynssone landbruk (H510) skal det tas særlig hensyn til jordvern, tilrettelegging for aktiv landbruksdrift og til vern om landbrukets kulturlandskap. I disse områdene skal bestemmelsene i jordloven § 9 om bruk av dyrka og dyrkbar jord praktiseres strengt. Tiltak som medfører fragmentering av landbruksområdene, eller som på annen måte vil forringe driftsgrunnlag og driftsforhold i landbruket, skal unngås. Som utgangspunkt for denne hensynssonen ble tatt arealformål LNF-L i kommuneplan Averøy 2008- 2018. Avgrensningen ble redusert til dyrka jord og beitemark.

(Kommuneplanens arealdel for perioden 2016-2028)

Ortofoto fra 1972 viser tidligere drift innenfor planområdet

Kart som viser at typisk jordstykke størrelse i området er mellom 0,5 og 10 daa.

Forslag til utredning beskrevet i Planprogrammet:

3	Jordvern
Problemstilling	Tap av dyrket mark/ skog.
Kjent kunnskap	Ja. Dyrket mark/ skog er registrert i kart. Ikke registrert med hensynssone i forslag til ny kommuneplan.
Utredningsbehov	Nei. Beskrive areal som går tapt og evt. Betydning for landbruk i kommunen.
Forslag	Vurdere ikke prissatt konsekvens for landbruk.

Dagens situasjon

Det er ikke jordbruksdrift innenfor planområdet i dag. Det innebærer til groing og redusert verdi på sikt. Registrering av jordbruksarealet er fra markslagskartet. Nedenfor er det vist bilder av de viktigste områdene tatt i 2016.

Fulldyrket jord, LJ1, 6,7 daa.

Fulldyrket jord, LJ4, 6,7 daa.

Innmarksbeite, L1, 3,5 daa.

I forgrunnen til høyre overflatedyrket jord, LJO1, 3,7 daa. Bakenfor ligger Uproduktiv skog LSK1, 19,6 daa.

Metode

Det er utarbeidet temakart som viser landbruksareal innenfor planområdet hentet fra markslagskart.

Områdene er verddivurdert ut ifra at de ikke er prioritert i kommuneplanen, og ikke er i bruk i dag.

Vurdering

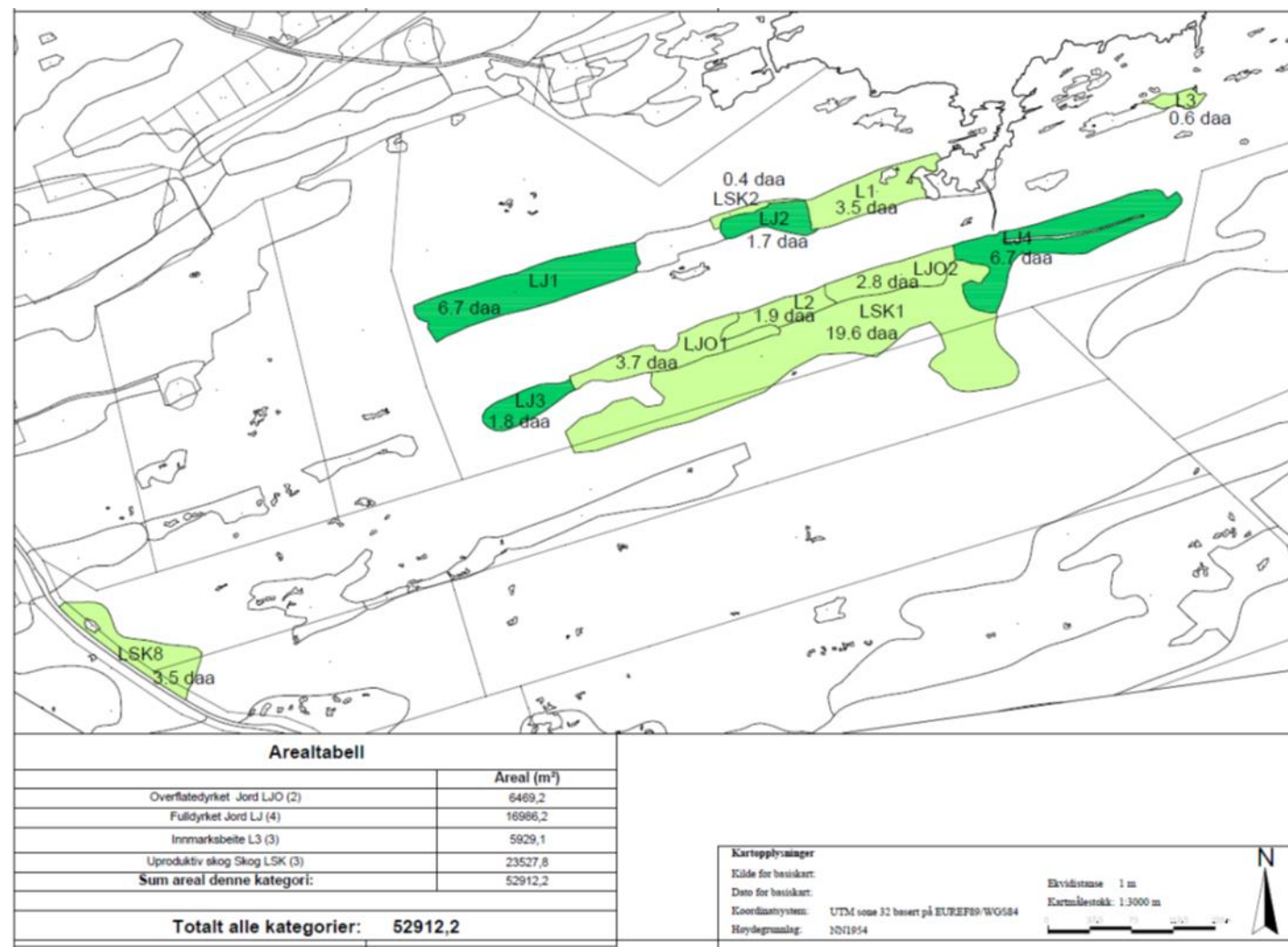
Å danne god matjord er en langsom prosess som gjør at jordsmonnet kan betraktes som en ikke-fornybar ressurs.

De registrerte områdene er av ulik kvalitet og størrelse, men representerer likevel en ressurs som kanskje kan utnyttes i framtiden.

0 alternativet er en fortsettelse av dagens situasjon, med gradvis redusert landbruksverdi.

Alternativ 1 og 2 vil gi store inngrep i den potensielle landbruksverdien som vil bli ytterligere redusert.

Mulig avbøtende tiltak er å ta vare på jorden og bruke den til å etablere et nytt landbruksområde lokalt.

1	Verdivurdering	Tema Jordvern						
		Verdi:		0- Liten/ingen	1-Noe verdi	2- Middels	3-Stor	X Annet
	Tema / område	Lokal	Regional	Nasjonal	Beskrivelse	Kommentar		
LJ1	Fulldyrket jord	0	0	1	6,7 daa.	Her er ca. 29 daa med jordbruksareal av ulike kvalitet, fordelt på 8 delvis sammenhengende parseller. Disse er vurdert samlet.		
LJ2	Fulldyrket jord	0	0	1	1,7 daa.			
LJ3	Fulldyrket jord	0	0	1	1,8 daa.			
LJ4	Fulldyrket jord	0	0	1	6,7 daa.			
LJO1	Overflatedyrket jord	0	0	1	3,7 daa.			
LJO2	Overflatedyrket jord	0	0	1	2.8 daa.			
L1	Innmarksbeite	0	0	1	3.5 daa.			
L2	Innmarksbeite	0	0	1	1.9 daa.			
L3	Innmarksbeite	0	0	0	0,6 daa. Lite område, ligger adskilt. Ikke landbruksverdi i dag.			
LSK1	Uproduktiv skog	0	0	0	Ikke landbruksverdi			
LSK2	Uproduktiv skog	0	0	0	Ikke landbruksverdi			
LSK3	Uproduktiv skog	0	0	0	Ikke landbruksverdi			

Områdene er ikke prioritert for lokalt landbruk. De ligger adskilt fra annet landbruk, og er ikke i aktiv bruk i dag.

Utbygging vil innebære at alle områdene går tapt for landbruket, men det er ikke en fragmentering av viktige landbruksareal eller tap for bruk som er i drift.

Siden områdene ikke er i drift, eller del av prioriterte landbruksområder i KPA er de derfor kun vurdert som del av en nasjonal jordressurs. Verdien er satt til 1-Noe verdi siden det er en nasjonal interesse å ivareta dyrkbar mark. Områdene er likevel små og ligger spredd, så det er mulig at denne verdivurderingen burde vært satt lavere.

3		JORDVERN				
Alternativ		xx	x	0	+	++
		Vesentlig negativ konsekvens	Negativ konsekvens	Ubetydelig/ingen konsekvens	Positiv konsekvens	Vesentlig positiv konsekvens
	Konsekvensutredning	Kommentar			Avbøtende tiltak	
0 alternativet	Når området ikke brukes til landbruk vil det på sikt endres og miste verdi. Konsekvens med videreføring av dagens situasjon er derfor vurdert til <i>Negativ konsekvens</i> .	Aktivt vedlikehold av dagens situasjon vil endre konsekvens til Ubetydelig/ingen konsekvens . Nydyrking/ aktiv drift av områdene vil endre konsekvens til Positiv konsekvens .			Vil kreve en landbrukspolitikk som ivaretar marginale områder. Dette området vil trolig ikke prioriteres.	
Alternativ 1 A	Situasjonen ved utbygging etter ALT 1A-C, og ALT 2A-C innebærer alle at store deler av områdene blir berørt slik at gjenværende områder får liten eller ingen verdi. Konsekvens er derfor vurdert til <i>Negativ konsekvens</i> .	Område som ikke er prioritert i KPA eller i drift innebærer ikke et tap for landbruket. Det innebærer likevel tap av dyrkbare jordressurser.			Utvikling som tar vare på matjord og legger til rette for en større dyrkbar parsell kan gi økt bruksverdi for landbruk. Det er likevel usikkert om en finner brukere til dette.	
Alternativ 1 B						
Alternativ 1 C						
Alternativ 2 A						
Alternativ 2 B						
Alternativ 2 C						
Oppsummering		Konklusjon				
Matjord dannes langsomt, og betraktes som en ikke fornybar ressurs. Det er et nasjonalt mål å sikre dagens befolkning samt våre etterkommere muligheten til å dyrke egen mat på egen jord. Derfor er det viktig å vurdere om jordressursene kan sikres. Planlagt utbygging vil gi overskuddsmasser med stein. Her er derfor mulighet for å lage et deponi med steinmasser som kan tildekkes med jord som må fjernes fra byggeområde. En slik løsning vil kunne gi et større sammenhengende landbruksareal som sikrer jordvernet bedre enn dagens situasjon.		Landbruksarealet sin verdi ligger kun i mulig framtidig bruk. Dette er ikke del av prioriterte landbruksområder i kommunen, og dagens situasjon innebærer tilgroing av dyrket mark med forfall av dreneringsgrøfter o.a. Uten aktiv drift vil området bli endret til krattskog og myrlendt mark. Alle alternativ er vurdert som stort omfang ved at alt jordbruksland går tapt. Områdets verdi er vurdert som liten Resultat er Liten negativ konsekvens. (-) Utbygging har derfor liten betydning for jordvern. Alle alternativ er likeverdige.				

Alle alternativ er vist samlet med sirkel i konsekvensviften.

